

1 Mit jelent a gyakorlatban az „iratkézbesítés” jogi fogalma? Miért vonatkoznak speciális szabályok az iratkézbesítésre?

A bírósági iratok kézbesítése a bírósági eljárások keretében a bíróságok által elvégzendő eljárási feladat. A bíróság az eljáráshoz kapcsolódó különböző iratokat (pl. keresetek, idézések, írásba foglalt ítéletek stb.) kézbesít a feleknek, az eljárásban részt vevő és más személyeknek.

A jogbiztonság és a részt vevő felek védelme érdekében a kézbesítés komoly eljárási következményekkel jár. Például csak a megfelelően kézbesített ítélet alkalmas joghatás kiváltására, így jár kötelező következményekkel az abban szereplő jogviszonyok vonatkozásában.

2 Mely iratokat kell hivatalosan kézbesíteni?

Valamennyi olyan közlést, amelynek kézbesítése joghatást vált ki, hivatalosan kell kézbesíteni. Hivatalos kézbesítésre azért van szükség, mert a bíróságnak bizonyítékkal kell rendelkeznie az adott irat kézbesítésének tényéről, valamint arról, hogy az érintett bírósági eljárásban a kézbesítéshez hozzárendelhetők az ahhoz kötött hatások.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv, a 99/1963. törvény (a továbbiakban: PP vagy a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv) szerint a bírósági iratokat az irat jellegétől függően személyes kézbesítés útján vagy „rendes” postai úton kézbesítik. Azokat az iratokat kézbesítik személyesen, amelyek esetében ezt jogszabály előírja (pl. a keresetet az alperesnek; az ítéletet a feleknek), vagy ha a bíróság erről rendelkezik. A „rendes” postai szolgáltatást veszik igénybe valamennyi egyéb irat esetében.

3 Ki felel az iratok kézbesítéséért?

A bírósági iratok kézbesítéséért felelős szervek a bíróságok, amelyek kézbesítést végző szervek (ilyen kézbesítést végző szervek a bírósági kézbesítést végzők, a bírósági biztonsági szolgálatok, a bírósági végrehajtók és a postai szolgáltatást végzők, valamint bizonyos feltételek mellett, bizonyos címzettek esetén továbbá a büntetés-végrehajtási hatóságok, intézmények vagy megelőző oktatást végző intézmények, védőőrizeteket biztosító létesítmények, helyi katonai parancsnokságok, a Belügyminisztérium és az Igazságügyi Minisztérium) útján kézbesítik az iratokat.

4 Címmel kapcsolatos megkeresések**4.1 A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján e tagállam megkeresett hatósága megkísérel-e hivatalból megállapítani a kézbesítendő iratok címzettjének tartózkodási helyét, amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megkereső hatóság által ismert címen?**

Amennyiben a kérelem tartalmazza a címzett azon címét, amelyen azért volt sikertelen a kézbesítés, mert a címzett már nem tartózkodik azon a címen, úgy a bíróság kutatást végez, és a Cseh Népszerűnyilvántartó Információs Rendszer segítségével megkísérel felkutatni a természetes személy állandó lakóhelyének/székhelyének címét, vagy jogi személy esetén a nyilvántartásba vett székhely/a megfelelő nyilvántartásba bejegyzett szervezeti egység címét. A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv rendelkezései értelmében a természetes személy kézbesítési címe a személy állandó tartózkodási helye és székhelyének címe lehet; jogi személyek esetén ez a megfelelő nyilvántartásba bejegyzett székhely címe, valamint a szervezeti egység nyilvántartásba vett székhelyének címe. Amennyiben a címzett rendelkezik a Cseh Köztársaságban nyilvántartásba vett adatközlési e-mail-címmel, a bíróság a nyilvános adathálózatán keresztül erre az adatközlési e-mail-címre kézbesíti az iratokat. Az adatközlési e-mail-címre történő kézbesítés személyes kézbesítésnek minősül. (Csak a jogi személyeknek kötelező az adatközlési e-mail-cím létrehozása; természetes személyek esetén az adatközlési e-mail-cím létrehozása választható lehetőség.)

4.2 A külföldi igazságügyi hatóságok és/vagy a bírósági eljárások felei számára e tagállamban hozzáférhető-e azok a nyilvántartások vagy szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az illető személy aktuális címének megállapítását? Ha igen, milyen nyilvántartások vagy szolgáltatások léteznek, és mi a követendő eljárás? Milyen esetleges díjat kell fizetni?

A Cseh Köztársaságban a természetes személyek aktuális fellelhetőségére vonatkozó információ elsősorban Cseh Népszerűnyilvántartó Információs Rendszerből szerezhető be. A Cseh Köztársaság valamennyi bírósága hozzáféréssel rendelkezik a rendszerhez, és a lakosok és személyi azonosító számok népszerűnyilvántartásáról szóló 133/2000 törvény (a továbbiakban: a népszerűnyilvántartásról szóló törvény) 8. cikkében szereplő feltételek, valamint a személyes adatok védelméről és meghatározott törvények módosításáról szóló 101/2000 törvényben szereplő feltételek teljesülése esetén kivonatokat igényelhet abból. Külföldi megkeresések esetén az információs rendszerből származó személyes információt csak akkor bocsátják külföldi személy vagy valamely más állam nagykövetsége kérelme esetén rendelkezésre, ha a rendelkezésre bocsátást a Cseh Köztársaságot kötelező nemzetközi szerződés írja elő (a népszerűnyilvántartásról szóló törvény 8. cikkének (9) bekezdése). A Cseh Köztársaság bíróságai hozzáféréssel rendelkeznek továbbá a külföldiek Cseh Köztársaságban való tartózkodásáról szóló 326/1999 törvény szerint működtetett, a külföldiek adataira vonatkozó információs rendszerhez. A természetes és jogi személyek nyilvántartásáról szóló 304/2013 törvény szerinti nyilvántartás tartalmazza a nyilvántartásba vételt kérő, Cseh Köztársaságban letelepedett vagy üzleti tevékenységet folytató, olyan jogi személyek és természetes személyek adatait, akik üzleti tevékenységet folytatnak. A nyilvántartás olyan nyilvános lista, amely az üzleti tevékenységet folytató természetes és jogi személyek jogszabályban meghatározott adatait tartalmazza, és az ilyen nyilvántartásban megtalálható az iratok gyűjteménye. A nyilvántartás cseh és külföldi állampolgárok számára egyaránt hozzáférhető, és bárki betekinthez és másolatokat vagy kivonatokat készíthet abból. A nyilvántartást elektronikus formában működtetik, következésképpen távoli helyről hozzáférhető az alábbi címen:

https://www.czso.cz/csu/res/business_register.

A honlapon ingyenesen hozzáférhető az információ. Hitelesítés nélkül 50 cseh korona, hitelesítéssel pedig 70 cseh korona díjat kell fizetni oldalanként vagy nem teljes oldalanként, amennyiben másodlatot, másodpéldányt vagy másolatot készítenek a gyűjteményben tárolt valamely iratról, beleértve a cseh cégnyilvántartásban szereplő kivonatokat is.

4.3 E tagállam hatóságai hogyan kezelik a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításvizsgálattal kapcsolatban történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet alapján küldött, egy személy aktuális címének kiderítésére irányuló megkereséseket?

A cseh jog szerint a cím kiderítésére irányuló megkeresés nem minősül bizonyítéknak. A Cseh Köztársaság bíróságai által kialakított gyakorlat azt mutatja, hogy a bíróságok rendszerint készek benyújtani a valamely személy aktuális hollétének megállapítására irányuló, az 1206/2001/EK rendelet szerinti kérelmet, és elvégezni a szükséges kutatást, feltéve, hogy az információra folyamatban lévő polgári ügyben van szükség.

Amennyiben azonban a Cseh Köztársaság és valamely másik uniós tagállam között létrejött kétoldalú megállapodás a címek kiderítésére vonatkozó kifejezett rendelkezéseket tartalmaz, úgy e kétoldalú megállapodás szerint kell eljárni. [1]

Az üzleti tevékenységet folytató természetes személy vagy jogi személy (rendszerint gazdasági társaság) címének közlése tekintetében a Cseh Köztársaság joga nem tartalmaz különös jogi követelményeket a hivatkozott információ rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban. A fentieknek megfelelően a nyilvántartásban szereplő adatokhoz való hozzáférés korlátlan.

[1] Cím kiderítésére irányuló megkeresésekkel összefüggésben az alábbi országokkal jöttek létre kétoldalú megállapodások: Belgium, Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Görögország, Szlovákia, Szlovénia, valamint Spanyolország.

5 A gyakorlatban általában hogyan kézbesítik az iratokat? Igénybe vehetők-e alternatív kézbesítési módok (a lenti 6. pontban említett helyettesítő kézbesítésen kívül)?

A Cseh Köztársaság joga szerint a bíróság a tárgyalás során, vagy valamely más bírósági aktus keretében kézbesíti az iratokat. Amennyiben nem ezt a kézbesítési módot alkalmazzák, a bíróság a nyilvános adathálózaton keresztül a címzett adatközlési e-mail-címére kézbesíti az iratot. Amennyiben valamely irat nem kézbesíthető nyilvános adathálózaton keresztül, úgy a bíróság a címzett kérésére más címen vagy elektronikus címen kézbesíti azt.

Amennyiben valamely irat nem kézbesíthető e módok egyikével sem, a bíróság elrendeli a valamely kézbesítést végző szerv (további információ a 3. pontban), vagy a fél vagy iratkézbesítés esetére kijelölt képviselője (a PP 45., 46c., 47. és 48. cikke) általi kézbesítést.

Jogszámban pontosan meghatározott feltételek esetén a bíróság hivatalos hirdetőtáblán történő kifüggesztés útján is kézbesítheti az iratokat (a PP 50. cikke).

6 Polgári eljárásokban megengedett-e az elektronikus iratkézbesítés (bírósi vagy bíróságon kívüli iratok elektronikus távközlési eszközök – például e-mail, internetalapú biztonságos alkalmazás, fax, sms stb. – útján történő kézbesítése)? Ha igen, milyen típusú eljárások esetében vehető igénybe ez a kézbesítési mód? Vonatkoznak-e korlátozások az iratkézbesítés e módjának hozzáférhetőségére/igénybevételére attól függően, hogy ki a címzett (jogi szakember, jogi személy, vállalkozás vagy egyéb gazdasági szereplő stb.)?

Az elektronikus iratkézbesítés a nyilvános adathálózaton keresztül az adatközlési e-mail-címre történő kézbesítést jelenti.

Amennyiben nincs lehetőség erre a kézbesítési módra, a bíróság a címzett kérésére a címzett által rendelkezésre bocsátott elektronikus címre is kézbesítheti az iratot, feltéve, hogy a címzett kérte, hogy a bíróság ily módon kézbesítse az iratot, vagy hozzájárult az ilyen fajta kézbesítéshez, és felvéve, hogy megjelölte azt az akkreditált tanúsítvány-szolgáltatót, aki kiállította a minősített tanúsítványát, és nyilvántartja azt, vagy érvényes minősített tanúsítványt mutatott be. E kézbesítési mód alkalmazása esetén a bíróság felkéri a címzettet, hogy az irat elküldésétől számított három napon belül igazolja az átvételt a személy elismert elektronikus aláírásával ellátott adatüzenet segítségével. Amennyiben az elektronikus címre küldött iratot visszaküldik a bírósághoz mint kézbesíthetetlen, vagy amennyiben a címzett nem igazolja vissza az irat átvételét az irat elküldésétől számított három napon belül, a kézbesítés sikertelen. Jogszámban nem teszi lehetővé az elektronikus iratkézbesítés más módját.

7 „Helyettesítő” kézbesítés

7.1 E tagállam joga alapján megengedettek-e más kézbesítési módok olyan esetekben, amikor nem lehetett kézbesíteni az iratokat a címzettnek (pl. otthoni címre küldött értesítés, vagy végrehajtói irodába, illetve postai vagy hirdetményi úton történő kézbesítés)?

E kérdés tekintetében lásd továbbá a fenti 5. pontban szereplő tájékoztatást.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv kétfajta kézbesítést különböztet meg: a **személyes kézbesítést**, valamint az egyéb iratok kézbesítését.

Amennyiben olyan iratokat kézbesítenek, amelyek személyes kézbesítéséről jogszámban vagy bíróság rendelkezik, és a kézbesítést végző szerv nem tudja elérni a címzettet, úgy az iratot a postahivatalba vagy a bíróságra viszik, és írásbeli értesítést hagynak a címzett részére azzal a felszólítással, hogy vegye át az iratot (lásd a lenti 7.2. pontot).

Amennyiben olyan iratokat kézbesítenek, amelyek tekintetében nem írják elő a személyes kézbesítést (ezt hívják egyéb iratok kézbesítésének), úgy az iratokat a címzett levélszekrényébe helyezik, ha nem tudják elérni őt, és az irat a levélszekrénybe helyezéskor kézbesítettnek tekintendő. Amennyiben az irat nem helyezhető el a levélszekrényben, a bíróság a hivatalos hirdetőtáblán való kifüggesztés útján kézbesíti azt (a PP 50. cikke).

7.2 Más módok alkalmazása esetén mikor minősülnek kézbesítettnek az iratok?

A személyesen kézbesítendő iratokat az átvételre alkalmassá tételtől (azaz attól az időponttól, amikor az iratot elhelyezik a postahivatalban vagy a bíróságon, vagy ha a kézbesítés helyén nem hagyható értesítés, akkor amikor az irat átvételére felszólító értesítést kifüggesztik a bíróság hivatalos hirdetőtábláján) számított tizedik napon tekintik kézbesítettnek. Az iratot akkor is kézbesítettnek tekintik, ha a címzettnek nincs tudomása az irat letétbe helyezéséről. Amennyiben a tíz napos időszak eredménytelenül telik el, a kézbesítést végző szerv a címzett levélszekrényébe helyezi az iratot, annak hiányában pedig visszaküldi az iratot a feladó bíróságnak, és erről szóló értesítést függeszt ki a bíróság hivatalos hirdetőtábláján. Bizonyos iratok (elsősorban váltó fizetésére vonatkozó végzés, fizetési meghagyások és európai fizetési meghagyások) esetén jogszámban vagy bírósági rendelkezés tiltja a helyettesítő kézbesítést – a tíz napos időszak elteltét követően az iratokat kézbesítetlenül visszaküldik a feladó bírósághoz (a PP 49. cikkének (5) bekezdése).

A nyilvános adathálózaton keresztül kézbesített iratokat személyesen kézbesítettnek tekintik. Az adatközlési e-mailre kézbesített iratot akkor tekintik kézbesítettnek, amikor a felhatalmazásának hatálya keretében iratátvétellel jogosult személy bejelentkezik az e-mail-fiókjába. Amennyiben a hivatkozott személy az irat adatkezelési e-mail-címre való elküldésétől számított 10 napon belül nem jelentkezik be az e-mail-fiókba, az iratot a tizedik napon kézbesítettnek tekintik; ez nem alkalmazandó abban az esetben, amikor az irat vonatkozásában kizárt a helyettesítő kézbesítés (az elektronikus műveletekről és az engedélyezett iratátalakításról szóló 300/2008 törvény 17. cikkének (3) és (4) bekezdése).

A (nem személyes kézbesítésre szánt) egyéb iratokat a levélszekrénybe helyezésük napján tekintik kézbesítettnek, a bíróság hivatalos hirdetőtábláján való kifüggesztés esetén pedig a kifüggesztéstől számított tizedik napon.

7.3 Ha a kézbesítés másik módja az irat meghatározott helyen (pl. postahivatalban) történő letétbe helyezése, hogyan tájékoztatják a címzettet e letétről?

A címzettet írásbeli értesítésben tájékoztatják arról, hogy iratot helyeztek letétbe a postahivatalban, és felszólítják az irat átvételére, ezt az értesítést a kézbesítést végző hatóság a megfelelő módon (rendszerint a levélszekrényébe helyezve) hagyja számára. Amennyiben a kézbesítés megkísérlésének helyén nem hagyható értesítés, úgy a kézbesítő hatóság visszaküldi az iratot a feladó bíróságnak, a bíróság pedig iratátvétellel felszólító értesítést függeszt ki a hivatalos hirdetőtáblájára.

A kérelemnek rendelkeznie kell a jogszámban (a PP 50h. cikke) meghatározott jellemzőkkel, különösen a bíróság, a kézbesítendő irat, a címzett és címe, a kézbesítő hatóság, valamint a kézbesítést végző vezető- és keresztnéve és aláírása megjelenítésével. Amennyiben nem kizárt a helyettesítő kézbesítés, az értesítésnek tartalmaznia kell továbbá az iratátvétel sikertelenségének jogi következményeire való figyelmeztetést. Az is szerepel rajta, hogy az iratot kitől, hol és melyik napon lehet átvenni, valamint tartalmazza az átvétel határidejét és az átvételre nyitva álló órákat.

7.4 Mi annak a következménye, ha a címzett megtagadja az irat átvételét? Kézbesítettnek tekintendők-e az iratok, ha jogszerűtlenül tagadták meg az átvételét?

Az iratkézbesítés megtagadásával a PP 50c. cikke foglalkozik, amely szerint az iratátvétel címzett vagy átvető általi megtagadása esetén az iratot az átvétel megtagadásának napján kézbesítettnek kell tekinteni. A címzettet tájékoztatni kell a következményekről. A cseh jog szerint ugyanez a kézbesítési vélelem

alkalmazandó akkor is, ha a címzett megtagadja személyazonosságának igazolását vagy a megfelelő kézbesítéshez szükséges egyéb együttműködést. Ebben az esetben azon a napon tekintik kézbesítettnek az iratot, amikor megtagadták a személyazonosság igazolását vagy az együttműködést. A cseh jog szerint nem vizsgálják a megtagadás jogszerűségét vagy jogszerűtlenségét, és a megtagadással automatikusan beáll a kézbesítési vélelem.

8 Postai kézbesítés külföldről (a kézbesítési rendelet 14. cikke)

8.1 Ha külföldről érkező iratot postai úton kézbesítenek a címzettnek ebbe a tagállamba, és az adott helyzetben kötelező a tértivevény használata (a kézbesítési rendelet 14. cikke), akkor postai úton csak magának a címzettnek kézbesítik az iratot, vagy a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok értelmében ugyanazon a címen más személy részére is kézbesíthetik az iratot?

Külföldről érkező küldemények kézbesítése esetén a cseh posta a belföldi kézbesítéshez hasonló módon jár el. Ez azt jelenti, hogy azokat az eseteket kivéve, amikor a borítékon vagy a tértivevényen kifejezetten szerepel, hogy a küldeményt kizárólag személyesen lehet kézbesíteni, a küldeményt nem csupán a címzettnek lehet kézbesíteni, hanem a címzettel azonos feltételek mellett (azaz személyazonosító okmány bemutatása és az iratátvétel aláírással való igazolása mellett) a megbízottjának, törvényes képviselőjének, vagy törvényes képviselője megbízottjának is.

A postai szolgáltató általános szerződési feltételei szerint a postai küldeményt a postai cím által meghatározott helyen átveheti továbbá:

1. Amennyiben a postai küldemény címzettje természetes személy:

- a címzett vezeték- és keresztnévvel megjelölt lakásban, irodában, épületben vagy más ingatlan területén tartózkodó természetes személy, vagy a címzett vezetéknevével megegyező vezetéknevet viselő személy, aki aláírásával igazolja a küldemény átvételét;

2. Amennyiben a postai küldemény címzettje jogi személy:

- a küldeményátvételt aláírásával és a címzett bélyegzőjével igazoló természetes személy;

- a küldeményátvételt aláírásával igazoló, valamint átvételi jogosultságát igazoló természetes személy;

- a címzett nevével megjelölt lakásban, irodában, épületben vagy más ingatlan területén tartózkodó természetes személy, aki nyilatkozik arról, hogy a címzett nem használ bélyegzőt, és aki aláírásával igazolja a küldemény átvételét és feltüntetett vezeték- és keresztnévét;

Amennyiben az irat nem kézbesíthető sikeresen ilyen személyek részére, a postahivatal átadhatja egy megfelelő természetes személynek, különösen a címzett olyan szomszédjának, aki vállalja, hogy átadja a küldeményt a címzettnek, és aki aláírásával igazolja a küldemény átvételét.

Ez az eljárás kizárt, ha:

a) a címzett a cseh postánál arról nyilatkozott, hogy nem fogadja el ezt a kézbesítési módot;

b) a címzett a cseh postánál arról nyilatkozott, hogy a cseh posta kizárólag neki kézbesítheti a küldeményeket;

c) a feltüntetett érték meghaladja a 10 000 cseh koronát (a postai szolgáltató általános szerződési feltételei 25. cikkének (6) bekezdése).

8.2 E tagállam postai kézbesítésre vonatkozó szabályai értelmében hogyan teljesíthető a külföldről érkező iratoknak az 1393/2007/EK kézbesítési rendelet 14. cikke szerinti kézbesítése, ha a kézbesítési címen sem a címzett, sem az átvételre jogosult más személy (ha ez a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján lehetséges – lásd fent) nem volt elérhető?

Amennyiben az iratot a rendelet 14. cikke szerint kézbesítik (vagyis postai szolgáltatások, nem pedig átvevő intézmény útján), és a postai küldemény kézbesítése sikertelen, a küldeményt letétbe helyezik, és értesítést helyeznek el a címzett otthoni levélszekrényében azzal a felszólítással, hogy a meghatározott időtartamon belül vegye át a küldeményt a megadott postahivatalban. A megadott időtartamon belüli átvétel elmulasztása esetén a postai küldeményt kézbesíthetetlenként visszaküldik a feladónak.

8.3 A postahivatal konkrét határidőt biztosít-e az iratok átvételére, mielőtt kézbesíthetetlenként visszaküldené azokat? Ha igen, hogyan tájékoztatják a címzettet arról, hogy a postahivatalban küldeményt vehet át?

Valamely másik állam – rendelet 14. cikke szerinti – postai szolgáltatásainak igénybevételével megvalósuló személyes kézbesítés esetén a címzett a küldemény átvételre való előkészítésétől számított 15 napon belül veheti át a küldeményt. A címzettet írásbeli értesítésben tájékoztatják a postai küldemény letétbe helyezéséről, felszólítva, hogy vegye át a küldeményt, a kézbesítést végző szerv az otthoni levélszekrényében helyezi el az értesítést.

9 Van-e bármilyen írásbeli bizonyíték arra, hogy az iratot kézbesítették?

Amikor a bíróság a tárgyalás során vagy valamely más, bírósági jegyzőkönyvbe vett bírósági aktus keretében kézbesíti az iratokat, ezek a jegyzőkönyvek tartalmazzák a kézbesítés tényét. A jegyzőkönyveknek egyéb adatok (a PP 40. cikkének (6) bekezdése) mellett tartalmazniuk kell az irat jellegét. A jegyzőkönyvet alá kell írnia a kézbesítő és az átvevő személynek.

A nyilvános adathálózatán keresztül az adatközlési e-mail-címre történő kézbesítés tekintetében lásd a fenti 7.2. pontot.

Amennyiben az iratot nyilvános adathálózatán keresztül elektronikus címre kézbesítik, a kézbesítést a címzettől származó, az iratátvételt igazoló és elismert elektronikus aláírásával ellátott adatüzenet rögzíti.

Amennyiben a bíróság olyan eljárás keretében kézbesít iratot, amely során nem keletkeznek bírósági jegyzőkönyvek, vagy kézbesítést végző szerv útján kézbesít, az irat típusát a **tértivevény** tartalmazza. A tértivevény nyilvános irat. Ellenkező bizonyítás hiányában a tértivevényen szereplő dátum helyesnek tekintendő.

A tértivevénynek tartalmaznia kell a következőket:

a) az iratkézbesítést kérő bíróság megjelölése;

b) a kézbesítést végző szerv megjelölése;

c) a kézbesítendő irat fajtájának megjelölése;

d) a címzett és a kézbesítési cím megjelölése;

e) a kézbesítést végző szerv nyilatkozata arról az időpontról, amikor a címzett nem volt elérhető, az irat címzett vagy átvevő általi átvételének időpontjáról, az irat átvételre való alkalmasságának időpontjáról, az iratátvétel vagy az irat megfelelő kézbesítéséhez szükséges együttműködés megtagadásának időpontjáról;

f) a kézbesítés időpontja óra és perc feltüntetésével, amennyiben meg kell jelölni a „kézbesítés pontos idejét”;

g) a kézbesítést végző vezeték- és keresztnéve, aláírása, valamint a kézbesítést végző szerv hivatalos bélyegzőjének lenyomata;

h) az iratot átvevő, vagy az átvételt vagy a megfelelő kézbesítéshez szükséges együttműködést megtagadó személy vezeték- és keresztnéve, amennyiben a kézbesítést végző szerv előtt ismertek ezek az adatok, ha az iratot a címzett nevében veszik át, az átvevő személy címzetthez fűződő viszonyának megjelölése és aláírása;

i) annak megjelölése, hogy tilos-e az irat levélszekrénybe helyezése.

Irat letétbe helyezése esetén a tértivevényen azt is fel kell tüntetni, hogy hagytak-e értesítést a címzettnek, felszólítva őt az iratátvételre.

Amennyiben a címzett vagy átvevő letétbe helyezett iratot vesz át, a tértivevénynek tartalmaznia kell a következőket is:

a) az átadó személy vezeték- és keresztnéve, aláírása és a kézbesítést végző szerv hivatalos bélyegzőjének lenyomata;

b) a kézbesítést végző szerv iratátadás időpontjára vonatkozó nyilatkozata;

c) a kézbesítés időpontja óra és perc feltüntetésével, amennyiben meg kell jelölni a „kézbesítés pontos idejét”;

d) a letétbe helyezett iratot átvevő személy vezeték- és keresztnéve és aláírása.

Amennyiben a címzett vagy az átvető megtagadja az iratátvételt vagy a megfelelő iratkézbesítéshez szükséges együttműködést, a tértivevényen azt is fel kell tüntetni, hogy szóban vagy írásban tájékoztatták-e az iratátvétel vagy az együttműködés megtagadásának következményeiről, továbbá azt, hogy az iratátvétel megtagadása jogszerű volt-e és miként, valamint azt, hogy milyen jelleggel tagadták meg az együttműködést.

Amennyiben az iratot a „szokásos módon” kézbesítik, és nem a címzettnek vagy az átvetőnek adják át, a tértivevénynek tartalmaznia kell a következőket is:

a) a kézbesítést végző szerv nyilatkozatát arról, hogy az iratot mikor helyezték el a címzett otthoni levélszekrényében vagy valamely általa használt másik levélszekrényben;

b) a kézbesítés időpontja óra és perc feltüntetésével, amennyiben meg kell jelölni a „kézbesítés pontos idejét”;

c) a kézbesítést végző vezeték- és keresztnéve, aláírása, valamint a kézbesítést végző szerv hivatalos bélyegzőjének lenyomata.

Amennyiben az átvető nem tudja aláírásával igazolni az iratátvételt, a kézbesítést végzőtől eltérő megfelelő személynek kell a tértivevény aláírásával igazolnia az átvető általi átvételét.

10 Mi történik, ha a címzett valami probléma miatt nem kapja meg az iratot, vagy a kézbesítés jogsértő módon történik (például az iratot egy harmadik személynek kézbesítik)? Lehet-e mégis érvényes az irat kézbesítése (pl. lehet-e orvosolni a jogsértéseket) vagy ismételten meg kell kísérelni az irat kézbesítését?

A Cseh Köztársaság joga nem teszi lehetővé a nem megfelelő kézbesítési mód orvoslását. Amennyiben valamely konkrét irat esetén megsértik a jogszabályban előírt eljárást, az iratot ismételten kézbesíteni kell.

Mivel a Cseh Köztársaság joga lehetővé teszi a „helyettesítő” kézbesítést, és az ahhoz kapcsolódó kézbesítési vélelmet, akkor fordulhat elő érvénytelen kézbesítés, ha a címzett **objektív akadály** miatt nem szerzett tudomást az iratról.

A hatáskörrel rendelkező bíróság kizárólag a konkrét irat címzettjének minősülő fél kérésére állapítja meg az érvénytelen kézbesítést (a nempéres eljárások kivételével, amelyek során a bíróság hivatalból is felülvizsgálhatja a kézbesítés hatásait). A kérelmet attól a naptól számított 15 napon belül kell benyújtani, amikor a címzett tudomást szerzett vagy szerezhetett a kézbesítendő iratról. A bíróság kizárólag akkor minősíti a kézbesítést érvénytelennek, ha a címzett **menthető okból** nem szerezhetett tudomást az iratról. A félnek tehát kérelmében meg kell jelölnie az időszerűséget (a fent említett 15 napos időtartamot) és a kérelmének indokoltságát igazoló bizonyítékokat. A menthető okok közé tartozik a betegség, a kórházi tartózkodás stb., vagyis az olyan okok, amelyek objektíve megakadályozták, hogy a fél tudomást szerezzen az iratról. Nem tekinthető érvénytelennek a kézbesítés, ha a címzett tudatosan kivonta magát a kézbesítés alól, vagy ha nem tartózkodik állandó jelleggel a megadott levelezési címen (a feleknek kötelező megadni a tényleges tartózkodásuk helye szerinti kézbesítési címet).

11 Kell-e fizetnem az irat kézbesítéséért, és ha igen, mennyit?

Főszabály szerint az iratot kézbesítő bíróság viseli a kézbesítés költségeit.

Utolsó frissítés: 20/11/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekezzünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.